

**PRZEDMIOTOWE OCENIANIE
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W
CHOCIANOWIE
KLASY 4 - 8**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot: **język polski**

2. Podstawa programowa:

- Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem. Szkoła podstawowa, język polski.

3. Program:

- „NOWE Słowa na start!”. Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV –VIII szkoły podstawowej autorstwa Marlena Derlukiewicz

4. Podręcznik:

- NOWE Słowa na start!. Podręcznik do języka polskiego dla klas 4 szkoły podstawowej. Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz. Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start!. Podręcznik do języka polskiego dla klas 5 szkoły podstawowej. Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz. Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start!. Podręcznik do języka polskiego dla klas 6 szkoły podstawowej. Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz. Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start!. Podręcznik do języka polskiego dla klas 7 szkoły podstawowej. Joanna Kościerzyńska, Małgorzata Chmiel. Maciej Szulc. Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start!. Podręcznik do języka polskiego dla klas 8 szkoły podstawowej. Joanna Kościerzyńska, Małgorzata Chmiel. Maciej Szulc. Wydawca: Nowa Era.

5. Materiał ćwiczeniowy:

- NOWE Słowa na start! Zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla klasy 4 szkoły podstawowej. Praca zbiorowa Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start! Zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla klasy 5 szkoły podstawowej. Praca zbiorowa Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start! Zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla klasy 6 szkoły podstawowej. Praca zbiorowa Wydawca: Nowa Era.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- NOWE Słowa na start! Zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla klasy 7 szkoły podstawowej. Praca zbiorowa Wydawca: Nowa Era.
- NOWE Słowa na start! Zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla klasy 8 szkoły podstawowej. Praca zbiorowa Wydawca: Nowa Era.

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

OGÓLNE

II.1. Ocena celująca (6)

- 1.1. Wiedza i umiejętności ucznia znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego.
- 1.2. Uczeń jest twórczy, aktywny i sumienny.
- 1.3. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie.
- 1.4. Wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy.
- 1.5. Rozwiązuje pozytywnie zadania dodatkowe na pracach klasowych/ sprawdzianach.
- 1.6. Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych).
- 1.7. Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych na różnym szczeblu.

II.2. Ocena bardzo dobra (5)

- 2.1. Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności.
- 2.2. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji.
- 2.3. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.
- 2.4. Korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- 2.5. Potrafi zastosować zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach.
- 2.6. Sprostą wymaganiom na ocenę bardzo dobrą

II.3. Ocena dobra (4)

- 3.1. Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych.
- 3.2. Jest sumienny i dość aktywny.
- 3.3. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.
- 3.4. Opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania.

II.4. Ocena dostateczna (3)

- 4.1. Uczeń opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności.
- 4.2. Jest dość sumienny i raczej aktywny.
- 4.3. Potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela.

II.5. Ocena dopuszczająca (2)

- 5.1. Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji.
- 5.2. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania.
- 5.3. Rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji.
- 5.4. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.

II.6. Ocena niedostateczna (1)

- 6.1. Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia.
- 6.2. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

III. SZCZEGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

III.1. Klasa IV

III.1.1. Ocena celująca.

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:
- b) wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- c) czyta i zna dodatkowe teksty,
- d) orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury,
- e) jest aktywny, bierze udział (z dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

III.1.2. Ocena bardzo dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz dodatkowo:
- b) zna cechy gatunkowe baśni i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- c) we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- d) samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, temat,
- e) samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów,
- f) umiejętnie wprowadza dialog do opowiadania,
- g) poprawnie samodzielnie redaguje opowiadanie i opis
- h) opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię,
- i) całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach,
- j) samodzielnie rozpoznaje wszystkie części zdania,
- k) zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania.

III.1.3. Ocena dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz dodatkowo:
- b) odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- c) wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- d) poprawnie redaguje dialog,
- e) w utworze poetyckim wyróżnia epitety i porównania,
- f) samodzielnie sporządza plan zdarzeń,
- g) formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem.
- h) samodzielnie sporządza plan zdarzeń,

III.1.4. Ocena dostateczna

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo:
- b) opanował w stopniu dostatecznym ortografię,
- c) samodzielnie rozpoznaje części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki,
- d) w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe,
- e) wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania: podmiot i orzeczenie,
- f) określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość
- g) nazywa przypadki i ich pytania,
- h) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- i) odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora,
- j) rozumie pojęcia opis i opowiadanie,
- k) zna pojęcia bajka, baśń.
- l) poprawnie wyszukuje fragment lektury na określony temat,
- m) samodzielnie wypisuje z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc, akcji.
- n) opanował w stopniu dostatecznym ortografię,

III.1.5. Ocena dopuszczająca - Uczeń:

- a) poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki,
- b) wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,
- d) poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów,
- e) zna treść lektur,
- f) w formie opowiadania przedstawia wybrany fragment lektury,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- g) odtwarza przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie),
- h) podejmuje próby opisanego wyglądu np. kolegi,
- i) zna kompozycję i układ listu,
- j) na lekcji podejmuje próby zredagowania krótkiego i prostego tekstu użytkowego,
- k) opanował w stopniu dopuszczającym ortografię,
- l) zna podstawowe części mowy: rzeczownik i czasownik,
- m) rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela,
- n) dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami,
- o) rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę,
- p) rozpoznaje zdanie,
- q) rozpoznaje głoski,
- r) poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń.

III.1.6. Ocena niedostateczna - Uczeń:

- a) nie opanował koniecznych wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej,
- b) czyta, popełniając wiele błędów,
- c) nie wyodrębnia elementów świata przedstawionego w utworze literackim teatralnym, filmowym,
- d) nie rozumie czytanego tekstu,
- e) nie zna treści lektur, nie opanował koniecznych wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej,
- f) nie potrafi przedstawić wybranego fragmentu lektury,
- g) nie zna kompozycji form wypowiedzi pisemnej,
- h) nie dba o estetykę zapisu,
- i) nie opanował w stopniu dopuszczającym zasad ortografii,
- j) nie zna podstawowych części mowy: rzeczownika, czasownika, przymiotnika,
- k) nie odmienia rzeczownika i przymiotnika przez przypadki,
- l) nie potrafi poprawnie zredagować zdania,
- m) nie rozpoznaje rodzajów zdania,
- n) nie rozpoznaje głosek,
- o) nie stosuje znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

III.2. Klasa V

III.2.1. Ocena celująca

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:
- b) wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- c) czyta i zna dodatkowe teksty,
- d) orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury,
- e) jest aktywny, bierze udział (z dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

III.2.2. Ocena bardzo dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz dodatkowo:
- b) zna cechy gatunkowe bajki, legendy, powieści i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- c) we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- d) samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie idee, temat,
- e) samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów.
- f) umiejętnie wprowadza dialog do opowiadania, poprawnie samodzielnie redaguje sprawozdanie z częścią komentującą,
- g) opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię,
- h) całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach,
- i) samodzielnie rozpoznaje wszystkie części zdania,
- j) dokładnie analizuje zdanie złożone,
- k) zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania.

III.2.3. Ocena dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz dodatkowo:
- b) odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- c) wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- d) poprawnie redaguje dialog,
- e) w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- f) odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego,
- g) samodzielnie redaguje formę sprawozdania,
- h) samodzielnie sporządza plan zdarzeń,
- i) redagowane formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem,
- j) opanował w stopniu dobrym ortografię,
- k) rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu,
- l) zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach,
- m) rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych,
- n) rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,
- o) odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- p) zna rodzaje określeń (części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik),
- q) rozumie pojęcie związku zgody, rządu i przynależności,
- r) rozumie pojęcie akcentu, podaje przykłady.

III.2.4. Ocena dostateczna

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo
- b) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- c) wskazuje cechy bohaterów,
- d) odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora,
- e) rozumie pojęcia: dialog, opis, opowiadanie,
- f) zna pojęcia bajka, baśń, mit, legenda, powieść.
- g) poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci,
- h) samodzielnie wypisuje z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji,
- i) opanował w stopniu dostatecznym ortografię,
- j) samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formę,
- k) zna liczebnik,
- l) w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe,
- m) wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania,
- n) określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość.

III.2.5. Ocena dopuszczająca Uczeń:

- a) poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki,
- b) wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,
- d) poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów, zna treść lektur,
- e) zna formy wypowiedzi z klasy IV,
- f) w formie opowiadania przedstawia wybrany fragment lektury,
- g) odtwarza przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie),
- h) potrafi opisać wygląd, np. kolegi i podać kilka cech charakteru,
- i) zna kompozycję i układ listu,
- j) potrafi zredagować krótki i prosty tekst użytkowy,
- k) opanował w stopniu dopuszczającym ortografię,
- l) zna podstawowe części mowy,
- m) rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela,
- n) dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami,
- o) rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę,
- p) rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,
- q) rozpoznaje głoski,
- r) poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń.

III.2.6. Ocena niedostateczna Uczeń:

- a) nie opanował w stopniu koniecznym wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstaw programowej,
- b) czyta, popełniając wiele błędów,
- c) nie wyodrębnia elementów świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- d) nie rozumie czytanego tekstu,
- e) nie potrafi przedstawić wybranego fragmentu lektury,
- f) nie zna kompozycji form wypowiedzi pisemnej,
- g) nie dba o estetykę zapisu,
- h) nie zna treści lektur,
- i) nie opanował w stopniu dopuszczającym zasad ortografii,
- j) nie zna podstawowych części mowy: rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika,
- k) nie odmienia rzeczownika, liczebnika i przymiotnika przez przypadki,
- l) nie potrafi poprawnie zredagować zdania,
- m) nie rozpoznaje rodzajów zdania,
- n) nie rozpoznaje głosek,
- o) nie stosuje znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

III.3. Klasa VI

III.3.1. Ocena celująca

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:
- b) wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- c) czyta i zna dodatkowe teksty,
- d) orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury,
- e) jest aktywny, bierze udział (z dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

III.3.2. Ocena bardzo dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz dodatkowo:
- b) zna cechy gatunkowe bajki, legendy, powieści i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- c) we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- d) samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie ideę, temat,
- e) poprawnie samodzielnie redaguje sprawozdanie z częścią komentującą,
- f) różnicuje wypowiedzi w zależności od adresata,
- g) zajmuje stanowisko w rozmowie, używając odpow. argumentów,
- h) opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię,
- i) całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach,
- j) samodzielnie rozpoznaje wszystkie części zdania,
- k) samodzielnie redaguje list oficjalny, opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystykę,
- l) omawia podstawowe części mowy, określa ich cechy,
- m) wskazuje w wyrazach odmiennych temat i końcówkę,
- n) odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych,
- o) tworzy stronę czynną i bierną czasownika, dokonuje przekształcenia zdań ze strony czynnej na bierną i odwrotnie,
- p) odróżnia czasowniki przechodnie od nieprzechodnich i określa ich znaczenie,
- q) poprawnie tworzy formę zaimka,
- r) wskazuje cechy bajki, określa rolę morału,
- s) swobodnie zabiera głos w dyskusji, formułuje tezę, podaje argumenty i przykłady

III.3.3. Ocena dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz dodatkowo:
- b) czyta płynnie, przejrzyście intencjonalnie,
- c) odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- d) wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- e) poprawnie redaguje dialog, opis, opowiadanie, instrukcję, przepis, list, życzenia,
- f) w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- g) odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego,
- h) samodzielnie redaguje formę sprawozdania,
- i) samodzielnie sporządza plan zdarzeń,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- j) redagowane formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem,
- k) przekaz wypowiedzi jest uporządkowany, czytelny, wszystkie elementy powiązane w logiczną całość
- l) opanował w stopniu dobrym ortografię,
- m) rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu,
- n) zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach,
- o) rozumie stosunki współrzędności i podrzędności. związków składniowych,
- p) rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,
- q) odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- r) zna rodzaje określeń (części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik),
- s) rozumie pojęcie związku zgody, rządu i przynależności,
- t) sporządza wykres zdania pojedynczego i złożonego,
- u) rozumie pojęcie akcentu (przykłady).
- v) dość sprawnie redaguje list oficjalny, opowiadanie twórcze, charakterystykę
- w) raczej wskazuje podstawowe części mowy i określa ich funkcję,
- x) w większości przykładów właściwie nazywa czasowniki przechodnie i nieprzechodnie/ dokonane i niedokonane,
- y) raczej rozpoznaje zdania w stronie czynnej lub biernej

III.3.4. Ocena dostateczna

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo:
- b) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- c) wskazuje cechy bohaterów,
- d) odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora,
- e) zna pojęcia: dialog, opowiadanie, życzenia, przepis, instrukcja, opis,
- f) porządkuje wydarzenia uwzględniając związki przyczynowo-skutkowe,
- g) zna pojęcia bajka, baśń, mit, legenda powieść,
- h) samodzielnie wyszukuje informacje we wskazanym źródle,
- i) poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci,
- j) samodzielnie wypisuje z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji,
- k) podejmuje próby porządkowania własnej wypowiedzi,
- l) przestrzega zasad poprawnej kompozycji tekstu,
- m) opanował w stopniu dostatecznym ortografię,
- n) samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formę,
- o) w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe,
- p) wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania,
- q) sporządza wykres zdania pojedynczego,
- r) określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość,
- s) w większości poprawnie redaguje list oficjalny, opowiadanie twórcze

III.3.5. Ocena dopuszczająca Uczeń:

- a) poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki,
- b) wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,
- d) korzysta z objaśnień wyrazów i zwrotów pod tekstem,
- e) poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów,
- f) zna treść lektur,
- g) zna formy wypowiedzi z klasy V (opis, opowiadanie),
- h) w formie opowiadania przedstawia wybrany fragment lektury,
- i) odtworzy przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie),
- j) potrafi opisać wygląd, np. kolegi i podać kilka cech charakteru,
- k) zna kompozycję i układ listu,
- l) potrafi zredagować krótki i prosty tekst użytkowy,
- m) opanował w stopniu dopuszczającym ortografię,
- n) zna podstawowe części mowy,
- o) rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- p) dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami,
- q) rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę,
- r) rozpoznaje zdanie i równoważnik zd.,
- s) rozpoznaje głoski,
- t) poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń,
- u) redagując list oficjalny czy opowiadanie twórcze popełnia wiele błędów, nie przestrzega zasad kompozycyjnych

III.3.6. Ocena niedostateczna Uczeń:

- a) nie opanował w stopniu dopuszczającym wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej dla kl.VI,
- b) czyta, popełniając wiele błędów, nie wyodrębnia elementów świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) nie rozumie czytanego tekstu,
- d) nie zna treści lektur,
- e) nie potrafi przedstawić wybranego fragmentu lektury,
- f) nie zna kompozycji form wypowiedzi pisemnej,
- g) nie dba o estetykę zapisu,
- h) nie opanował w stopniu dopuszczającym zasad ortografii,
- i) nie zna podstawowych części mowy: rzeczownika, czasownika, przymiotnika, liczebnika,
- j) nie odmienia rzeczownika, liczebnika i przymiotnika przez przypadki,
- k) nie rozpoznaje rodzajów zdania, nie rozpoznaje głosek,
- l) nie stosuje znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

III. 4. Klasa VII

III.4.1. Ocena celująca

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:
- b) wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- c) czyta i zna dodatkowe teksty,
- d) orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury,
- e) jest aktywny, bierze udział (z bardzo dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

III.4.2. Ocena bardzo dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz dodatkowo:
- b) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; wymienia cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów,
- c) przypisuje utwór literacki do właściwego rodzaju literackiego,
- d) rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, dramat, komedia, fraszka, hymn, pieśń, tren, ballada i wymienia ich podstawowe cechy,
- e) wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny (didaskalia), monolog, dialog
- f) rozpoznaje w tekście literackim: symbol, alegorię, eufemizm, neologizm, zdrobnienie, zgrubienie i określa ich funkcje,
- g) określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną,
- h) określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- i) określa znaczenia symboliczne w tekstach kultury,
- j) wykorzystuje w objaśnianiu sensów tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze,
- k) dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów,
- l) funkcjonalnie wykorzystuje retoryczne środki językowe oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- m) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- n) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych,
- o) rozróżnia i wskazuje środki perswazji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję,
- p) odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- q) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, rodzinę wyrazów,
- r) podstawę słowotwórczą, rdzeń i formant w wyrazach pochodnych; wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu,
- s) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- t) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;,,
- u) rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone;

III.4.3. Ocena dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz dodatkowo:
- b) czyta płynnie, przejrzysto intencjonalnie, ,
- c) odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- d) wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- e) poprawnie redaguje: dialog, wypowiedź argumentacyjną, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki, charakterystykę, rozprawkę, wywiad, prezentację,
- f) w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- g) odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego, biały od rymowanego,
- h) samodzielnie redaguje: wypowiedź argumentacyjną, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki, charakterystykę, rozprawkę, wywiad, prezentację),
- i) samodzielnie sporządza plan zdarzeń,
- j) formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem, przekaz jest uporządkowany czytelny, wszystkie elementy,
- k) opanował w stopniu dobrym ortografię,
- l) rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu,
- m) zna i poprawnie wskazuje rodzaje wyrazów złożonych,
- n) prawidłowo określa skróty i skrótowce,
- o) zna pojęcie oboczności głosek,
- p) rozumie stosunki współrzędności i podrzęd. związków składniowych,
- q) rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,
- r) zna i poprawnie tworzy różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych,
- s) zna i poprawnie tworzy różne rodzaje zdań podrzędnie złożonych,
- t) odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- u) zna i poprawnie wskazuje wszystkie części zdania,
- v) zna i potrafi wskazać: związki zgody, rzędu i przynależności,
- w) sporządza wykres zdania pojedynczego i złożonego,
- x) rozumie pojęcie akcentu i poprawnie akcentuje.

III.4.4. Ocena dostateczna

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo
- b) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- c) wskazuje cechy bohaterów,
- d) odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora,
- e) wskazuje podmiot liryczny i adresata utworu,
- f) zna główne środki poetyckie,
- g) zna pojęcia: dialog, opowiadanie, życzenia, przepis, instrukcja, opis, charakterystyka,
- h) porządkuje wydarzenia uwzględniając związki przyczynowo - skutkowe,
- i) samodzielnie wyszukuje informacje we wskazanym źródle,
- j) poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci,
- k) samodzielnie określa elementy świata przedstawionego,
- l) podejmuje próby porządkowania własnej wypowiedzi,
- m) przestrzega zasad poprawnej kompozycji tekstu,
- n) opanował w stopniu dostatecznym ortografię,
- o) samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formę,
- p) zna liczebnik, zaimek, przyimek, przysłówki, w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe,
- q) odróżnia mowę zależną od niezależnej,
- r) wyodrębnia i nazywa wszystkie części zdania,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- s) potrafi wskazać wyraz podstawowy i pochodny,
- t) zna rodzaje wypowiedzi,
- u) określa cechy głosek: dźwięczność, ustność, nosowość, miękkość.

III.4.5. Ocena dopuszczająca Uczeń:

- a) poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki,
- b) wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,
- d) korzysta z objaśnień wyrazów i zwrotów pod tekstem,
- e) poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów,
- f) zna treść lektur,
- g) zna formy wypowiedzi z klasy VII (wypowiedź argumentacyjna, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki, charakterystyka, rozprawka, wywiad, prezentacja),
- h) w formie opowiadania przedstawi wybrany fragment lektury,
- i) wie, jak budować akapity i skomponować tekst,
- j) odtworzy przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie),
- k) potrafi opisać wygląd, np. kolegi i podać kilka cech charakteru,
- l) zna kompozycję i układ wypowiedzi argumentacyjnej,
- m) potrafi zredagować krótki i prosty tekst użytkowy,
- n) opanował w stopniu dopuszczającym ortografię,
- o) zna podstawowe części mowy,
- p) zna formy czasownika,
- q) dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami, rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę,
- r) wskazuje orzeczenie w zdaniu,

III.4.6. Ocena niedostateczna Uczeń:

- a) nie opanował w stopniu dopuszczającym wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej dla kl.VII,
- b) czyta, popełniając wiele błędów,
- c) nie wyodrębnia elementów świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- d) nie rozumie czytanego tekstu,
- e) nie potrafi przedstawić wybranego fragmentu lektury,
- f) nie zna kompozycji form wypowiedzi pisemnej,
- g) nie dba o estetykę zapisu,
- h) nie zna treści lektur,
- i) nie opanował w stopniu dopuszczającym zasad ortografii,
- j) nie zna podstawowych części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik,
- k) nie odmienia rzeczownika, liczebnika i przymiotnika przez przypadki,
- l) nie zna części zdania,
- m) nie rozpoznaje rodzajów zdania, nie rozpoznaje głosek,
- n) nie stosuje znaków interpunkcyjnych.

III. 5. Klasa VIII

III.5.1. Ocena celująca

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:
- b) wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- c) czyta i zna dodatkowe teksty, orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury,
- d) jest aktywny, bierze udział (z bardzo dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

III.5.2. Ocena bardzo dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz dodatkowo:
- b) zna cechy gatunkowe bajki, komedii, dramatu, powieści, zwłaszcza powieści przygodowej, historycznej i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- c) we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- d) samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie ideę, temat,
- e) samodzielnie ocenia i motywuje, argumentuje, wysuwa własne wnioski,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- f) wskazuje podobieństwa i różnice między bohaterami literackimi,
- g) dokonuje opisu dzieła plastycznego,
- h) sprawnie posługuje się słownikiem j. polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznym i synonimów,
- i) umiejętnie wprowadza dialog do opowiadania,
- j) poprawnie samodzielnie redaguje sprawozdanie z częścią komentującą, dobrze redaguje rozprawkę, sprawozdanie, wywiad, umiejętnie wprowadza cytaty do własnej wypowiedzi pisemnej,
- k) różnicuje wypowiedzi w zależności od adresata, zajmuje stanowisko w rozmowie, używając odpowiednich argumentów,
- l) wyciąga i formułuje własne wnioski,
- m) dokonuje oceny wypowiedzi innych uczestników dyskusji i oceny wypowiedzi pisemnych innych osób,
- n) samodzielnie wprowadza korektę do własnego lub cudzego tekstu,
- o) opanował w stopniu bardzo dobrym zasady ortografii i interpunkcji i stosuje je,
- p) trafnie wskazuje i nazywa związki wyrazowe w zdaniach,
- q) samodzielnie wykonuje wykresy zdań pojedynczych, wypowiedzeń złożonych i wielokrotnie złożonych oraz dobrze je podpisuje,
- r) bezbłędnie nazywa i wskazuje części mowy i części zdania,
- s) przekształcanie mowy niezależnej w zależną nie sprawia mu kłopotów,
- t) buduje i przekształca wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania,
- u) tworzy wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka,
- v) rozpoznaje podane rodzaje języków środowiskowych,
- w) przekształca tekst gwarowy na ogólnonarodowy,
- x) tworzy tekst w wybranym stylu językowym,

III.5.3. Ocena dobra

- a) Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz dodatkowo,
- b) czyta płynnie, przejrzyście intencjonalnie,
- c) odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- d) wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- e) poprawnie redaguje dialog, opis, opowiadanie, instrukcję, przepis, list, życzenia,
- f) w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne i określa ich funkcję,
- g) odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego,
- h) podaje cechy ballady,
- i) dobrze odróżnia rodzaje literackie i gatunki, potrafi podać odpowiednie przykłady,
- j) zna środki masowego przekazu i potrafi wskazać ich rolę,
- k) posługuje się słownikiem j. polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznym i synonimów.
- l) samodzielnie redaguje formę sprawozdania,
- m) samodzielnie sporządza plan zdarzeń ramowy i szczegółowy,
- n) formy wypowiedzi są poprawne pod względem kompozycji i stylu, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem, przekaz jest uporządkowany czytelny, wszystkie elementy powiązane w logiczną całość,
- o) samodzielnie redaguje różne rodzaje wypowiedzi pisemnych,
- p) dokonuje oceny postępowania postaci literackich na podstawie ich zachowań,
- q) potrafi skomponować wypowiedź perswazyjną na zadany temat,
- r) koryguje błędy w zredagowanym podaniu, CV, liście motywacyjnym,
- s) dobrze rozpoznaje części mowy i części zdania, wskazuje je w zdaniach,
- t) dostrzega stosunki współrzędności i podrzęd. zespołów składniowych,
- u) odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- v) nazywa poszczególne związki w zdaniu,
- w) wskazuje wyrazy poza związkami zdania,
- x) samodzielnie sporządza wykres zdania, pojedynczego, złożonego i wypowiedzenia wielokrotnie złożonego oraz w miarę poprawnie dokonuje opisu wykresu,
- y) rozpoznaje wypowiedzi zgodne z normą wzorcową i normą użytkową,
- z) wymienia przykłady języków środowiskowych języków i zawodowych,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- aa) wymienia cechy gwary uczniowskiej,
- bb) rozpoznaje styl podanej wypowiedzi,
- cc) koryguje błędy stylistyczne w podanym tekście,
- dd) wyjaśnia różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami ,
- ee) wyjaśnia znaczenie podanych eufemizmów,
- ff) w miarę poprawnie buduje i przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania

III.5.4. Ocena dostateczna

Uczeń spełnił wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz dodatkowo:

- a) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne,
- b) wskazuje cechy bohaterów,
- c) odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora,
- d) zna pojęcia: bajka, sielanka, idylla, alegoria, ballada, nowela,
- e) porządkuje wydarzenia uwzględniając związki przyczynowo-skutkowe,
- f) dostrzega w tekście poetyckim środki stylistyczne
- g) zna cechy powieści historycznej i potrafi je wskazać,
- h) samodzielnie wyszukuje informacje we wskazanym źródle,
- i) wyjaśnia funkcję poszczególnych środków poetyckich w tekście literackim,
- j) wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu oraz narratora w tekście epickim,
- k) poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci, przykładów uzasadniających argument,
- l) samodzielnie wypisuje z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc akcji oraz czasu,
- m) podejmuje próby porządkowania własnej wypowiedzi,
- n) przestrzega zasad poprawnej kompozycji tekstu,
- o) tworzy plan sprawozdania, recenzji,
- p) gromadzi informacje, które powinny się znaleźć w CV i liście motywacyjnym,
- q) opanował w stopniu dostatecznym ortografię i w miarę poprawnie dokonuje zapisów,
- r) potrafi wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka,
- s) wymienia sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka, oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną,
- t) wyjaśnia zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu,
- u) zastępuje podane wyrazy synonimami,
- v) podaje antonimy do danych wyrazów,
- w) odnajduje w tekście neologizmy,
- x) potrafi scharakteryzować części mowy i zdania,
- y) wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniu, odnajduje w tekście drugorzędne części zdania,
- z) przekształca zdania w imiesłowowe równoważniki zdania,
- aa) rozpoznaje rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie
- bb) wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie

III.5.5. Ocena dopuszczająca Uczeń:

- a) poprawnie czyta i wygłasza z pamięci tekst poetycki,
- b) wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym,
- c) rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,
- d) potrafi zrelacjonować treść fragmentu utworu oraz przedstawić bohaterów omawianego (czytanego) utworu, podmiot liryczny w wierszu oraz narratora w tekście epickim,
- e) korzysta z objaśnień wyrazów i zwrotów pod tekstem,
- f) w miarę poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów,
- g) zna treść lektur,
- h) poprawnie określa tematykę tekstów epickich, poetyckich i dramatycznych,
- i) potrafi wskazać czas akcji w tekstach literackich,
- j) na lekcji w miarę poprawnie wypowiada się na wskazany temat,
- k) potrafi wyjaśnić pojęcia: literatura faktu, reportaż, tren, porównanie homeryckie, aforyzm, fraszka, hymn, anafora...

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- l) zna formy wypowiedzi z klasy VII (opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych, opowiadanie, streszczenie, charakterystyka, rozprawka, sprawozdanie, wywiad) i podejmuje próbę krótkiego zredagowania,
- m) zna zasady kompozycyjne recenzji,
- n) w formie krótkiego opowiadania przedstawia wybrany fragment lektury,
- o) sporządza ramowy plan wydarzeń,
- p) podejmuje próbę wypowiedzianą własnej opinii i uzasadnienia jej,
- q) podejmuje próbę wyszukania informacji dot. np. bohaterów literackich, wydarzeń czy argumentów.
- r) wymienia elementy podania, CV, listu motywacyjnego,
- s) potrafi wymienić cechy różnych rodzajów przemówień oraz wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia,
- t) opanował w stopniu dopuszczającym ortografię i stara się stosować te zasady,
- u) wykazuje się podstawową wiedzą z fonetyki, słowotwórstwa, składni i fleksji (ma opanowane wiadomości z klasy VII),
- v) wyjaśnia i rozumie pojęcia: *języki środowiskowe, języki zawodowe, kolokwializmy, profesjonalizmy, gwary, dialekty*,
- w) wymienia nazwy żeńskie,
- x) potrafi wymienić odmiany polszczyzny,
- y) wskazuje różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny,
- z) artykułuje podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową, akcentuje podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową,
- aa) wyjaśnia pojęcia: treść wyrazu, zakres wyrazu,
- bb) odróżnia treść od zakresu wyrazu,
- cc) rozumie pojęcie: wypowiedź perswazyjna, potrafi wskazać jej cechy,
- dd) wymienia style funkcjonujące w polszczyźnie, referuje podstawową zasadę dobrego stylu,
- ee) zna podstawowe części mowy, części zdania i potrafi je wskazać przy pomocy nauczyciela,
- ff) dostrzega związki wyrazowe w zdaniu i potrafi je wskazać,
- gg) rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń,
- hh) odróżnia równoważnik zd. od zdań,
- ii) dostrzega imiesłowy równoważnik zdania,
- jj) dostrzega wpływ szyku zdania na jego znaczenie,
- kk) odróżnia mowę zależną od niezależnej,
- ll) poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń,

III.5.6. Ocena niedostateczna Uczeń:

- a) nie opanował w stopniu dopuszczającym wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej dla kl.VIII,
- b) nie opanował koniecznych wymagań edukacyjnych wynikających z treści podstawy programowej,
- c) nie potrafi przedstawić wybranego fragmentu lektury,
- d) nie zna kompozycji form wypowiedzi pisemnej,
- e) nie dba o estetykę zapisu,
- f) nie przygotowuje się do lekcji.
- g) nie opanował w stopniu dopuszczającym zasad ortografii,
- h) nie zna podstawowych części mowy i części zdania: nie potrafi ich rozróżnić,
- i) nie odmienia rzeczownika, liczebnika, przymiotnika i zaimka przez przypadki,
- j) nie rozpoznaje rodzajów wypowiedzeń i nie potrafi wykonać wykresów tych wypowiedzeń,
- k) nie potrafi wskazać związków wyrazowych i ich nazwać,
- l) nie stosuje znaków interpunkcyjnych,
- m) nie opanował podstawowych wiadomości z klasy VII dotyczących fonetyki, słowotwórstwa oraz składni,
- n) nie rozumie pojęć: język ogólnonarodowy, mowa środowiskowa, dialekt, gwara, profesjonalizm,
- o) nie rozumie pojęć: norma językowa,
- p) nie wyjaśnia pojęcia: *treść wyrazu, zakres wyrazu*,
- q) nie odróżnia treść od zakresu wyrazu,
- r) nie rozumie pojęć: synonim, antonim, homonim

IV. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

IV. 1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

L.p.	Kod w e-dzienniku	Opis /przykłady/	Kolor wpisanej oceny
1.	S	sprawdzian	czerwony
	D	dyktando	czerwony
3.	PK	praca klasowa	czerwony
4.	T	test, np. wiedzy ze znajomości lektury	czerwony
5.	K	kartkówka	zielony
6.	O	odpowiedź ustna	czarny
7.	AKT	aktywność	czarny
8.	PNL	praca na lekcji	czarny
9.	DP	diagnoza przedmiotowa	zielony
10.	ZD	praca domowa	czarny
11.	PD	praca dodatkowa	czarny
12.	KON	uczestnictwo w konkursie	czarny
13.	PDL	przygotowanie do lekcji	czarny
14.	POP	poprawa oceny	uzależniony od poprawianej formy

Celem numeracji kolejnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności polonistycznych uczniów dopuszcza się umieszczanie liczb arabskich przy kolejnych skrótach. (np. S1- czyli sprawdzian nr 1).

IV. 2. Komentarz wyjaśniający do form sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów.

a) **sprawdziany (S)** rozumiane jako: sprawdzian – wiadomości z gramatyki, utrwalający wiadomości z danego

działu

b) **test (T)** np. czytania ze zrozumieniem, test sprawdzający wiedzę ze znajomości lektury

c) **praca klasowa (PK)** - sprawdzająca umiejętność redagowania określonej formy wypowiedzi

IV.2. 1. Informacje szczegółowe do IV.2. a - c:

- nauczyciel przeprowadza je według harmonogramu w ciągu całego cyklu kształcenia,
- zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z informacją o zakresie, celu, formie i kryteriach oceny;
- zamiar przeprowadzenia sprawdzianu/pracy klasowej /testu nauczyciel odnotowuje w e-dzienniku;
- sprawdziany gramatyczne lub na koniec działu są poprzedzone lekcją powtórzeniową;
- sprawdziany gramatyczne lub na koniec działu zawierają zadania, które uwzględniają wszystkie poziomy wymagania;
- przez sprawdziany rozumiemy samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzone podczas zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny,
- praca klasowa – rozumiana jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych w celu sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności w zakresie posługiwania się określoną formą wypowiedzi pisemnej w odwołaniu do wcześniej omówionego materiału literackiego (wg harmonogramu - po

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

omówieniu lektur); trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne (w klasach VII- VIII realizowane są na jednej godzinie lekcyjnej);

- h) sprawdzian/ praca klasowa jest oceniany według obowiązujących kryteriów egzaminacyjnych w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami podanymi w pkt. IV.2.b. tegoż dokumentu,
- i) nauczyciel podaje oceny ze sprawdzianu/pracy klasowej/testu do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jego napisania oraz wpisuje te oceny do dziennika elektronicznego. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii,
- j) korzystanie na sprawdzianie/pracy klasowej/teście z niedozwolonych źródeł (w tym internetowych) lub odpisywanie oznacza ocenę niedostateczną i brak możliwości poprawy;
- k) uczeń musi zaliczyć każdy sprawdzian, test, pracę klasową w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu, testu czy pracy klasowej,
- l) uczeń, który w dniu sprawdzianu/ pracy klasowej, testu jest nieobecny w dzienniku otrzymuje wpis „nb”, który musi uzupełnić w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Brak przystąpienia do napisania zaległego sprawdzianu powoduje zamianę „nb” na ocenę.
- m) sprawdziany, w tym prace klasowe są oceniane i opatrzone komentarzem nauczyciela uwzględniającym mocne i słabe/ wymagające uzupełnienia strony.
- n) uczeń ma możliwość poprawy ocen zgodnie z pkt. V dokumentu

IV.2.2. Dyktando (D)

- a) dotyczy sprawdzenia opanowania przez uczniów wcześniej omówionej zasady ortograficznej,
- b) jest realizowane na jednej godzinie (trwa do 30 minut),
- c) jest zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem
- d) ocena z dyktanda podlega poprawie zgodnie z zasadami poprawy ocen zawartymi w Statucie szkoły i pkt. V PO.
- e) nauczyciel podaje oceny z dyktanda do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jej napisania oraz wpisuje tę ocenę do dziennika elektronicznego. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii
- f) dyktanda ocenia się, uwzględniając ilość występujących błędów wg podanego schematu:
 - 0 błędów > cel
 - 0 błędów zasadniczych > bdb
 - 1- 2 błędów zasadniczych > db
 - 3- 4 błędów zasadniczych > dst
 - 5- 6 błędów zasadniczych > dop
 - 7 błędów zasadniczych > ndst
 - * 2 błędy II stopnia = 1 błąd zasadniczy
 - * 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd zasadniczy
- g) uczeń musi zaliczyć zapowiedziane i zapisane w e dzienniku dyktando w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty dyktanda lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze dyktando po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na napisaniu dyktanda o tym samym stopniu trudności.
- h) w sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego dyktanda.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- i) uczeń, który w dniu dyktanda jest nieobecny w dzienniku otrzymuje wpis „nb”, który musi uzupełnić w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Brak przystąpienia do napisania zaległego dyktanda powoduje zmianę „nb” na ocenę.
- j) uczniowie z dysortografią oceniani są wg zasad wynikających z dostosowania wymagań.
- g) dyktanda nie są opatrywane komentarzem nauczyciela,

IV.2.3. Kartkówki (K)

- a) przeprowadzane są w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego do pięciu ostatnich jednostek lekcyjnych lub pracy domowej. Kartkówka może dotyczyć także sprawdzenia znajomości lektury w dniu rozpoczęcia jej omawiania.
- b) może być przeprowadzona bez zapowiedzi;
- c) nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki;
- d) kartkówka jest tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut;
- e) kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami zawartymi w pkt. IV.2.b - (tożsamymi z zapisami Statutu szkoły)
- f) nauczyciel podaje oceny z kartkówki do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jej napisania oraz wpisuje tę ocenę do dziennika elektronicznego. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii.
- g) w przypadku kartkówek zapowiedzianych i zapisanych w e-dzienniku uczeń ma obowiązek ich napisania. W przypadku nieobecności ucznia na lekcji w dniu zapowiedzianej kartkówki obowiązują zasady jak w przypadku sprawdzianów, testów, pracy klasowej czy dyktanda.

IV.2.4. Odpowiedź ustna (O)

- a) dotyczy sprawdzenia wiadomości i umiejętności z nie więcej niż trzech ostatnich lekcji; odpowiedź ustna może także dotyczyć zagadnień z bieżącej lekcji,
- b) za odpowiedź uznaje się także wcześniej zapowiedzianą recytację wiersza/ fragmentu prozy czy opowiadania legend, mitów, czytanie- szczególnie w klasach IV - V
- c) dokonując oceny za recytację nauczyciel bierze pod uwagę:
 - ✓ stopień opanowania tekstu,
 - ✓ dykcję, w tym właściwy akcent,
 - ✓ stopień rozumienia recytowanego tekstu,
 - ✓ wrażenia artystyczne.
- d) nauczyciel informuje ucznia o otrzymanej ocenie z odpowiedzi ustnej, którą może zapisać mu do zeszytu przedmiotowego. Fakt odpowiedzi zostaje odnotowany w e- dzienniku.
- e) odmowa odpowiedzi przez ucznia jest równoznaczna z otrzymaniem przez niego wpisu “bo” w e- dzienniku.
- f) nieprzystąpienie ucznia (z powodu nieobecności) do wcześniej zapowiedzianej odpowiedzi rozumianej tu jako recytacja czy opowiadanie nauczyciel odnotowuje wpisem w rubryce „bo”, które uczeń musi uzupełnić w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły po dłuższej nieobecności. Po upływie dwóch tygodni „bo” zostanie zamienione na ocenę. Jeśli nieobecność ucznia była jednodniowa może być zapytany na następnej lekcji.
- g) brak przygotowania do odpowiedzi zgłasza uczeń na początku lekcji, co nauczyciel wpisuje w kolumnie „PNL” wpisem np.
- h) uczeń, który odmówił odpowiedzi otrzymuje w dzienniku wpis “bo”

IV.2.5. Aktywność. (AKT)

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- a) rozumiana jako indywidualna aktywność na lekcji poprzez czynny udział w lekcji, zgłaszanie się do wykonywania zadań, uczestnictwo w dyskusji, analizie omawianego tekstu, itp.
- b) w ocenianiu dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie aktywność na lekcji nagradzana jest „plusami”, które umieszczane są w zeszytach przedmiotowym ucznia; za pięć zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, zaś pięć „minusów” ocenę niedostateczną, która zostaje wpisana do e-dziennika z komentarzem (ocena z plusów za aktywność)

IV.2.6. **Praca na lekcji (PNL)** - rozumiana jako

- a) praca samodzielna ucznia - wykonanie zadania, uzupełnianie karty pracy, przygotowanie notatki na podstawie tekstu źródłowego,
- b) praca w grupach czy parach- tu oceniany jest efekt wykonanej pracy zbiorowej oraz indywidualny wkład pracy ucznia w realizację zadania

IV.2.7. Diagnoza przedmiotowa (DP) rozumiana jako test diagnostyczny (arkusz egzaminacyjny – próbny, diagnoza przedmiotowa).- wynik przedstawiony jest procentowo i ma charakter informacyjny o posiadanych przez ucznia umiejętnościach. Stanowi też punkt wyjścia do formułowania wniosków do dalszej pracy na rzecz poprawy efektywności nauczania.

IV.2.8. **Praca dodatkowa (PD)**

Rozumiana jako

1. Projekt edukacyjny

Ocenie podlegają następujące obszary zaangażowania i realizacji projektu

- a) właściwe planowanie pracy,
- b) podział zadań zgodnie z umiejętnościami i zainteresowaniami poszczególnych członków grupy,
- c) zaangażowanie wszystkich osób z zespołu,
- d) wykorzystanie informacji z różnych źródeł,
- e) porządkowanie i krytyczna analiza zebranych informacji,
- f) przygotowanie pracy ilustrujące efekt projektu,
- g) kreatywność i oryginalność realizacji projektu,
- h) terminowość wykonania zadania,
- i) prezentacja efektów pracy,
- j) Za realizację każdego elementu oceny projektu zespół otrzymuje od 0 do 3 pkt..gdzie 0 pkt. przyznaje się w przypadku niespełnienia realizacji kryterium, 1 pkt. za niewystarczającą realizację, 2 pkt. za realizację na poziomie dobrym, natomiast 3 pkt. za pełną realizację, równoznaczną z brakiem uwag koordynatora projektu- nauczyciela.
- k) Punkty za realizację obszarów oceny projektu sumują się. Ocena za realizację projektu odpowiada zapisom w pkt. IV.2.b.

2. Zaangażowanie w przygotowanie uroczystości szkolnych czy pozaszkolnych

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

IV.2. 9. Zadanie domowe (ZD)

- uczeń realizuje zadanie domowe zgodnie z poleceniem nauczyciela
- zadanie domowe nie musi być wpisane w e-dzienniku w zakładce „zadanie domowe„, chyba że wynika to ze wskazania opinii,
- w ramach oceniania bieżącego nauczyciel może zadać uczniowi pracę pisemną do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej zaangażowanie w realizację uroczystości szkolnych oceny;
- za wykonanie pracy domowej uczeń otrzymuje informację zwrotną o poziomie osiągnięć poprzez wskazanie, co robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć

IV.2.10. Przygotowanie do lekcji (PDL)

- Rozumiane jako posiadanie niezbędnych przedmiotów tj. zeszytu, podręcznika, lektury .
- Za „nieprzygotowanie” uznaje się : brak materiałów ćwiczeniowych/zeszytu lub brak innych form przygotowania do lekcji wskazanych wcześniej przez nauczyciela.
- Uczniowi przysługuje w okresie zgłoszenie trzykrotnie nieprzygotowania” (np) bez podania przyczyny z wyłączeniem zajęć, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki i sprawdziany. Fakt ten odnotowywany jest w e- dzienniku.
- Uczeń zgłasza nieprzygotowanie (np) na początku lekcji.
- Uczeń w ciągu okresu może zgłosić 3 nieprzygotowania. Wlicza się w to także zgłoszone nieprzygotowanie do odpowiedzi.

IV.2.11. Uczestnictwo w konkursie (KON)

Rozumiane jako:

- udział w konkursie - dotyczy szczególnych osiągnięć uczniów (w tym udział i sukcesy w konkursach przedmiotowych na różnym szczeblu). Forma ta jest oceniana w następujący sposób:
 - ✓ za uzyskanie 1-3 miejsca w konkursie na etapie szkolnym ocena częściowa bardzo dobra,
 - ✓ za kwalifikację do etapu dalszego konkursu lub uzyskanie miejsc w konkursach pozaszkolnych ocena częściowa celująca,

IV. 3. Kryteria oceny zgodnie z zapisami w Statucie szkoły.

- W każdym okresie roku szkolnego uczeń powinien otrzymać minimum 7 ocen.
- Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

L.p.	Procentowy udział punktów	Ocena
1.	0 – 29%	niedostateczny
2.	30 – 35%	dopuszczający (-)
3.	36 – 42 %	dopuszczający
4.	43 – 49%	dopuszczający (+)
5.	50– 55%	dostateczny (-)
6.	56-62%	dostateczny
7.	63-69%	dostateczny (+)
8.	70-75%	dobry (-)

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

9.	76-82%	dobry
10.	83-89%	dobry (+)
11.	90-93%	bardzo dobry (-)
12.	94-96%	bardzo dobry
13.	97-99%	bardzo dobry (+)
14.	100% + poprawne wykonanie nieobowiązkowych, dodatkowych zadań	celujący

V. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

- poprawie podlegają tylko oceny niedostateczne i dopuszczające z każdego kryterium,
- uczeń ma możliwość poprawy oceny tylko raz;
- jeżeli uczeń nie pisał zapowiedzianego sprawdzianu, testu, pracy klasowej czy zapowiedzianej kartkówki, dyktanda ma obowiązek napisania ich w terminie uzgodnionym z nauczycielem - nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności,
- jeżeli uczeń nie pisał kartkówki niezapowiedzianej, a wyraża chęć jej napisania, wówczas ma taką możliwość, termin i formę zaliczenia ustala nauczyciel przedmiotu;

VI. SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O POSTĘPACH W NAUCE LUB ICH BRAKU

- wpisy w dzienniku elektronicznym,
- zebrania i konsultacje,
- wpisy do zeszytu przedmiotowego,
- rozmowy telefoniczne

VII. ZASADY WGLĄDU UCZNIÓW, RODZICÓW /PRAWNYCH OPIEKUNÓW DO PRAC PISEMNYCH, ZASADY PRZECHOWYWANIA PRAC

- w dniu oddania pracy, podczas poprawy,
- w czasie zebrania z rodzicami, konsultacji,
- sprawdziany i testy nauczyciel przechowuje do końca sierpnia

VIII. ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH

VIII.1. Po klasie IV uczeń umie:

- wskazać cechy gatunkowe baśni i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- potrafi we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- samodzielnie dostrzegać ogólny sens utworu, temat,
- dokonać samodzielnie oceny postępowania bohaterów,
- odróżnić pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- wskazać w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- wprowadzić umiejętnie dialog do opowiadania,
- reagować poprawnie i samodzielnie opowiadanie i opis,
- stosować związki wyrazowe w zdaniach,
- rozpoznać podstawowe części zdania,
- wyodrębnić i nazywać podstawowe części zdania: podmiot i orzeczenie,
- wymienić nazwy przypadków, ich pytania i dokonać przykładowej odmiany,
- wymienić wyjątki od podstawowej zasady akcentowania.
- wskazać w utworze poetyckim epitet i porównania,
- samodzielnie wykonać plan wydarzeń,
- właściwie rozpoznać: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki,
- zna pojęcia bajka, baśń.
- poprawnie wyszukać fragment lektury na określony temat,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- s) samodzielnie wypisać z tekstu nazwiska bohaterów, nazwy miejsc, akcji.
- t) poprawnie analizować związki wyrazowe,
- u) określić cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość

VIII.2. Po klasie V uczeń umie:

- a) opowiadać o wydarzeniach fabuły, w tym określać kolejność zdarzeń i związki,
- b) określić tematykę omawianego utworu, wskazać czas, miejsce wydarzeń, bohaterów,
- c) rozpoznać czytany tekst jako opowiadanie,
- d) omówić uczucia bohaterów oraz ustosunkować się do nich,
- e) wyrażać własny sąd o postaciach i zdarzeniach,
- f) rozpoznać w wypowiedzeniu części mowy i określić ich funkcję w tekście,
- g) odróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych, rozumie pojęcia: synonim, antonim i określa ich funkcję w tekście,
- h) zredagować spójną wypowiedź z zachowaniem zasad kompozycyjnych,
- i) korzystać z zasobów internetowych, biblioteki,
- j) rozróżnić współczesne formy komunikatów, np. sms i odpowiednio się nimi posługuje,
- k) skorzystać z informacji zawartych w tekście w celu np. scharakteryzowania podmiotu lirycznego, narratora, itp.
- l) wskazać w tekście poetyckim przerośnięcie, zdrobnienie,
- m) poprawnie stosować podstawowe znaki interpunkcyjne
- n) dokładnie przeanalizować zdanie złożone,
- o) wymienić i zastosować zasady właściwego akcentowania
- p) odróżnić pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości,
- q) wskazać w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu,
- r) poprawnie zredagować dialog,
- s) w utworze poetyckim wyróżnić środki stylistyczne,
- t) odróżnić wiersz stroficzny od ciągłego.
- u) samodzielnie zredagować formę sprawozdania, sporządzić plan wydarzeń do tekstu
- v) sporządzić plan zdarzeń,
- w) rozpoznać temat i końcówkę w odmianie wyrazu,
- x) rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych,
- y) rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,
- z) odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- aa) operuje i właściwie wskazuje rodzajami określa (części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik),

VIII.3. Po klasie VI uczeń umie:

- a) poprawnie pod względem ortograficznym zapisywać trudne rzeczowniki i przymiotniki oraz czasowniki,
- b) zredagować opowiadanie twórcze na podstawie mitu, przypowieści, legendy,
- c) urozmaicać wypowiedź pisemną o elementy twórcze,
- d) właściwie stosować znaki interpunkcyjne, np. dwukropek, średnik,
- e) wskazać funkcje wykrzyknika i partykuły,
- f) poprawnie zapisywać wyrazy z zakresu pisowni wielką i małą literą, pisowni samogłosek „ą, ę om, em, en oraz z „ó, u, ż, rz, ch, h”,
- g) zredagować list oficjalny,
- h) rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, w tym typy zdań współrzędnych,
- i) sprawnie posługiwać się zasadami właściwego akcentowania,
- j) określić właściwości głosek (dźwięczność, nosowość, twardość...)
- k) doskonalić różne formy zapisywania pozyskanych informacji;
- l) korzystać z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;
- m) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line);
- n) sprawnie posługuje się pojęciem: powieść, komedia, utwór jednowątkowy, wielowątkowy, wątek

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- o) potrafi wskazać w tekście poetyckim typowe środki: epitet, porównanie, anaforę, pytanie retoryczne, archaizm, określić rodzaj rymów w wierszu,
- p) dokonać omówienia podstawowych części mowy, określić ich cechy,
- q) wskazać w wyrazach odmiennych temat i końcówkę,
- r) zredagować charakterystykę, opis przeżyć wewnętrznych, list oficjalny, opowiadanie twórcze
- s) wskazać cechy powieści fantastycznonaukowej,
- t) wskazać wyraz pokrewny, utworzyć rodzinę wyrazów,
- u) wie, jak korzystać ze słowników,
- v) omawiać podstawowe części mowy, określać ich cechy,
- w) wskazać w wyrazach odmiennych temat i końcówkę,
- x) odróżnić czasowniki dokonane od niedokonanych,
- y) tworzyć stronę czynną i bierną czasownika, dokonać przekształcenia zdań ze strony czynnej na bierną i odwrotnie,
- z) odróżnić czasowniki przechodnie od nieprzechodnich i określać ich znaczenie,
- aa) wskazać cechy bajki, określa rolę morału,
- bb) swobodnie zabierać głos w dyskusji, formułuje tezę, podaje argumenty i przykłady,
- cc) odróżnić fakt od opinii,
- dd) wskazać w zdaniu związek główny i związki poboczne, właściwie nazywać związki zgody, rządu i przynależności

VIII.4. Po klasie VII uczeń umie:

- a) rozpoznać rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; wymienić cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów;
- b) przypisać utwór literacki do właściwego rodzaju literackiego,
- c) rozróżnić gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, dramat, komedia, fraszka, hymn, sonet, pieśń, tren, ballada i wymienia ich podstawowe cechy,
- d) wskazać elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny (didaskalia), monolog, dialog,
- e) rozpoznać w tekście literackim: symbol, alegorię, eufemizm, neologizm, zdrobnienie, zgrubienie i określać ich funkcje,
- f) określać w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną oraz wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- g) określić znaczenia symboliczne w tekstach kultury;
- h) wykorzystać w objaśnianiu sensów tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze,
- i) dokonać interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów,
- j) funkcjonalnie wykorzystać retoryczne środki językowe oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- k) stworzyć logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- l) wykorzysta znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych,
- m) rozpoznać i wskazać środki perswazji w tekstach reklamowych, określać ich funkcję,
- n) rozpoznać wyraz podstawowy i wyraz pochodny, utworzyć rodzinę wyrazów,
- o) wskazać w wyrazie pochodnym podstawę słowotwórczą, rdzeń i formant ,
- p) określić funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu,
- q) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych,
- r) rozpoznać imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;
- s) rozróżnić wypowiedzenia wielokrotnie złożone;
- t) przekształcać zdania pojedyncze na zdania złożone, potrafi dokonać analizy składniowej wypowiedzenia wielokrotnie złożonego,

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

VIII.5. Po klasie VIII uczeń umie:

- a) wskazać cechy gatunkowe bajki, komedii, dramatu, powieści historycznej, powieści przygodowej i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku,
- b) we własnym opowiadaniu wprowadzić elementy opisu, dialogu,
- c) samodzielnie dostrzec ogólny sens utworu, przesłanie ideę, temat,
- d) dokonać oceny, np. postawy bohatera oraz uzasadnić swoje zdanie, posłużyć się argumentami, wyciągać wnioski,
- e) wskazać podobieństwa i różnice między bohaterami literackimi,
- f) rozróżnić gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, dramat, fraszka, hymn, pieśń, tren, ballada, powieść, nowela i wymienia ich podstawowe cechy,
- g) dokonać opisu dzieła plastycznego i innego dzieła sztuki,
- h) sprawnie posługiwać się słownikiem j. polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznym i synonimów,
- i) umiejętnie wprowadzać dialog do opowiadania,
- j) poprawnie i samodzielnie zredagować sprawozdanie z częścią komentującą,
- k) zredagować rozprawkę, sprawozdanie, wywiad,
- l) umiejętnie wprowadzać cytaty do własnej wypowiedzi pisemnej,
- m) różnicować wypowiedzi w zależności od adresata, zwracając uwagę na użytkową i wzorcową normę językową,
- n) świadomie zabierać głos w dyskusji, dokonać oceny wypowiedzi innych uczestników dyskusji i oceny wypowiedzi pisemnych innych osób,
- o) dokonywać korekty do własnego lub cudzego tekstu,
- p) stworzyć logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- q) samodzielnie wykonać wykresy zdań pojedynczych, wypowiedzeń złożonych i wielokrotnie złożonych oraz dobrze je podpisuje,
- r) bezbłędnie nazwać i wskazać wszystkie części mowy i części zdania,
- s) przekształcić zdanie z mową niezależną w zależną i odwrotnie, - buduje i przekształca wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania,,
- t) rozpoznać elementy języków środowiskowych, umie przekształcić tekst gwarowy na ogólnonarodowy,
- u) stworzyć tekst w wybranym stylu językowym,
- v) potrafi zredagować podanie, CV, list motywacyjny,
- w) potrafi przygotować i napisać wywiad,
- x) zredagować sprawozdanie z filmu czy spektaklu oraz recenzję,
- y) stworzyć prezentację na określony temat i zaprezentować ją na forum klasy,
- z) wygłosić przemówienie zachowując zasady właściwej kompozycji
- aa) prawnie posłużyć się pojęciami: synonim , antonim i homonim, profesjonalizm,
- bb) zna zasady tworzenia nazw miejscowych, nazw mieszkańców,
- cc) rozumie pojęcie „błąd językowy”, potrafi go wskazać i dokonać korekty tekstu w celu wyeliminowania błędnego zapisu,
- dd) potrafi odmienić przez przypadki nazwiska męskie oraz utworzyć i odmienić nazwiska żeńskie, małżeństw,
- ee) potrafi obcować z różnymi tekstami kulturowymi, np. fotografia, film,
- ff) nazwać główne części zdania oraz drugorzędne, wymienić i poprawnie nazwać rodzaje zdań złożonych, potrafi wskazać w tekście wypowiedzenie wielokrotnie złożone,(...), operuje zagadnieniami dotyczącymi fonetyki- powtórka do egzaminu,
- gg) wskazać cechy dobrego stylu, wymienić style oraz przypisać tekst do danego stylu,
- hh) odróżnić informację od opinii
- ii) praktycznie wykorzystać wiedzę o tematyce lektur w rozwiązywaniu sytuacji twórczych, problemowych.

IX . USTALENIA KOŃCOWE

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

1. Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego obowiązują wszystkich nauczycieli języka polskiego w Szkole Podstawowej im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chocianowie.
2. O wymaganiach edukacyjnych nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego.
3. . Wszelkie sprawy nieuregulowane w niniejszym dokumencie reguluje Statut Szkoły Podstawowej im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chocianowie, dział VI, rozdział 1-9.

Zespół samokształceniowy nauczycieli języka polskiego:

A.Chodyń, A. Garula, E. Hurej, J. Korol, I. Rokita

[Załącznik do przedmiotowego oceniania z języka polskiego](#)

I. KRYTERIA OCENIANIA PRACY DZIECI Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.
2. Sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu i poprawności językowej z pominięciem poprawności ortograficznej.
3. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
4. Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń; niezadowolająca ucznia ocena nie jest wpisywana do dziennika.

II. Formy sprawdzenia i oceniania postępów w zakresie ortografii to:

- a) dyktanda z komentarzem,
- b) sprawdziany z okienkiem ortograficznym,
- c) inne ćwiczenia ortograficzne.

Zakres sprawdzianu ortograficznego powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej.

1. Podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówek wydłuża się czas pracy ucznia.
2. Uczeń systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i dodatkowy zeszyt do ćwiczeń w pisaniu. Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi) zawsze korzystając ze *Słownika ortograficznego*.
3. Jeżeli zdarzy się, że praca ucznia jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora.
4. Na równych prawach ocenia się brudnopis i czystopis pracy pisemnej powstałej w klasie.
5. Uczeń może zapisywać treści drukowanymi literami (w klasie), w domu natomiast przy użyciu komputera /po uzgodnieniu z nauczycielem/.
6. Uczeń może zapoznać się z wersją audio lektury (tzw. książka mówiona).
7. Nie ocenia się estetyki zeszytu. Przy ocenie zeszytu przedmiotowego, brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym notatki.
8. Uczniowie o osłabionej pamięci słuchowej mają możliwość wydłużenia terminu pamięciowego opanowania wiersza lub fragmentu prozy (wg uznania nauczyciela).
9. Największe znaczenie przy wystawianiu oceny z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.
10. Uczeń dyslektyczny wraz z rodzicem powinni systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

III. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB UCZNIA.

1. Wymagania edukacyjne dostosowane są dla uczniów:

- a) z orzeczeniem poradni psychologiczno – pedagogicznej.
- b) posiadających opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej.

2. Na lekcjach języka polskiego nauczyciel dostosowuje wymagania poprzez:

- a) pozostawienie większej ilości czasu na przyswojenie nowych treści;
- b) motywowanie do pracy poprzez częste pochwały, docenianie najmniejszego wysiłku ucznia;
- c) dostosowanie zadań do możliwości intelektualnych ucznia oraz wydłużenie czasu na ich wykonanie;
- d) motywowanie ucznia do brania udziału w lekcji, odrabiania zadań domowych;
- e) przekazywanie informacji o treściach koniecznych do opanowania;
- f) umożliwienie systematycznego zaliczania materiału małymi partiami;
- g) podawanie poleceń w prostej formie, unikanie trudnych pojęć;
- h) częste odwoływanie się do konkretnego przykładu;
- i) częste powtarzanie i utrwalanie zdobytych wiadomości;
- j) instruowanie ucznia podczas samodzielnej pracy na lekcji;

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- k) sprawdzanie wiedzy uczniów może odbywać się w formie odpowiedzi ustnych na proste pytania, na początku lub w trakcie lekcji;
- l) posadzenie ucznia z przodu sali lekcyjnej, blisko biurka nauczyciela (jeżeli jest to zalecenie poradni)

3. Dostosowanie wymagań dla ucznia:

a) Uczeń słabowidzący

Dzieci słabowidzące uczęszczające do szkoły ogólnodostępnej, powinny w miarę możliwości realizować ten sam program szkolny co reszta klasy.

Przy ocenie bierze się pod uwagę:

- wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
- aktywność podczas zajęć;
- samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;
- zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

Oceniając prace pisemne zwraca się uwagę na poziom wiadomości i słownictwo, błędy literowe spowodowane niedowidzeniem nie są oceniane.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- wiedzę ucznia sprawdza się w formie pisemnej oraz ustnej - wydłużony czas na wykonywanie ćwiczeń i zadań podczas lekcji;
- przewiduje się dla ucznia wydłużony (w miarę możliwości) czas wypowiedzi pisemnej;
- możliwość zaliczania treści programowych „partiami”.

b) Uczeń niedosłyszający

W ocenie bierze się pod uwagę przede wszystkim możliwości ucznia oraz jego obiektywne ograniczenia.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia (słuchacza) zwrócony twarzą w jego stronę, należy mówić wyraźnie;
- zadbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu;
- upewnianie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia (słuchacza) niedosłyszającego (w przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowego wyjaśnienia, sformułowanie inaczej polecenia, używając prostego słownictwa)
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania z uwagi na wolne tempo czytania;
- nie uwzględnianie błędów wynikających z niedosłuchu.

Ponadto ocenia się:

- aktywność ucznia na lekcji;
- systematyczność;
- pilność;
- staranność;
- zainteresowanie przedmiotem;
- stopień samodzielności;

c) obniżony rozwój umysłowy

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zmniejszanie ilości materiału do zapamiętania;
- pozostawianie większej ilości czasu na przyswojenie nowych treści;
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany
- wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań;
- zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie;
- wydłużanie czasu na odpowiedź;
- w miarę możliwości, częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- możliwość dokończenia w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

Oceniając ucznia o obniżonym rozwoju umysłowym uwzględnić należy:

- wysiłek, który uczeń wkłada w opanowanie wiadomości i umiejętności;
- poziom motywacji do pracy;
- zaangażowanie w opanowanie materiału programowego;
- samodzielność wykonywaniu zadań.

d) Dysleksja, dysgrafia, dysortografia

Ucznia dyslektycznego obowiązują te same treści i wymagania programowe, co uczniów, u których nie stwierdzono specyficznych trudności w nauce w postaci dysleksji, dysortografii oraz dysgrafii.

Uczeń ma obowiązek:

- wykazać się systematyczną pracą zgodnie ze wskazówkami nauczyciela;
- powtarzać i utrzymywać pisownię wyrazów;
- doskonalić umiejętność czytania poprzez częste ćwiczenie w domu.

Ocenianie ucznia z dysleksją i dysortografią:

- wydłużony (w miarę możliwości) czas przeznaczony na napisanie sprawdzianu/testu;
- oceniając prace pisemne nie obniża się oceny za opuszczanie liter, ich gubienie czy też przestawianie, jeśli nie wpływa to na zmianę znaczenia wyrazu;
- istnieje możliwość korzystania podczas zajęć ze słownika ortograficznego

Ocenianie ucznia z dysgrafią:

- akceptuje się pismo drukowane
- nie ocenia się ucznia za charakter i estetykę pisma;
- w przypadku nieczytelnych zapisów lub prac uczeń ma obowiązek głośnego ich odczytania, jeżeli uczeń nie jest w stanie odczytać tego, co napisał otrzymuje 0 punktów za nieczytelne odpowiedzi udzielone na sprawdzianie/teście lub ocenę niedostateczną w przypadku nieczytelnych wypracowań, wypowiedzi pisemnych;
- większa ilość wypowiedzi ustnych;
- postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie w/w dysfunkcji wpływa na ocenę semestralną/roczną.

Uczeń z dysleksją, dysgrafią i dysortografią posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie.

Wypowiedzi pisemne w kl. VII i VIII podlegają ocenie punktowej zgodnie z ustalonymi kryteriami.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

	Uczniowie bez dysleksji	Uczniowie z dysleksją
1. Poprawność ortograficzna.	0 - 1p. dopuszczalne 2 bł.->1p. powyżej 2 bł.->0p	0 - 1p. dopuszczalne 3 bł.->1p. powyżej 3 bł ->0p.
1. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy).	0 - 1p.	

Błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się to:

- łamanie zasad pisowni wyrazów z u - ó, ż - rz, h - ch ,
- łamanie zasady pisania wielką literą początku zdania,
- łamanie zasady pisania wielką literą nazw własnych.

*** Jako błędy graficzne w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami**

w uczeniu się zalicza się:

- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter:**
 - o podobnym kształcie (a - o, l - ł - t, n - r, m - n, u - w, e - ę, a - ą, i - j)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych (h - H, f - F, L - F)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (b - p, d - t, w - f, g - k, dz - c, sz - s, i - y, ę - em - en, ą - om - on, ś - ź, ć - dź)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (p - b, d - b) lub poziomej (m - w, n - u, b - p, d - g, p - g)
- Pominięcie drobnych elementów graficznych, w tym:
 - oznaczania miękkości nad literami a
 - kropek (dż, ż, i, j)
 - „ogonków” przy literach ą lub ę i kreski przy literach ó, t lub ł
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (kóska zam. kózka, proźba zam. prośba).
 - Sprawdziany, kartkówki i testy oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy - uczniowi z dysleksją ze względu na wolniejsze tempo czytania i pisania przysługuje wydłużony czas pracy.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI W CHOCIANOWIE

- Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń; niezadowolająca ucznia ocena nie jest wpisywana do dziennika. Nauczyciel w pracach pisemnych ucznia dokonuje oceny opisowej błędów, jeżeli jest takie zalecenie poradni.
- Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt, przy czym stara się w domu korygować błędy zawsze korzystając ze „Słownika ortograficznego”.
- Jeżeli zdarzy się, że praca ucznia jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora.
- Nauczyciel, jeżeli zachodzi potrzeba, wyznacza uczniowi mniejsze partie materiału do opanowania.
- Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

Inne rodzaje dysfunkcji uczniów, będą realizowane poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów, zgodnie ze wskazaniami poradni

e) Metody i formy pracy z uczniem zdolnym.

- przygotowywanie do konkursów i olimpiad;
- dostarczenie dodatkowych materiałów do pracy własnej;
- zachęcanie do udzielania pomocy koleżeńskiej;
- prowadzenie fragmentów lekcji;
- tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji;
- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poszerzenie treści, wzbogacenie;
- wymiana spostrzeżeń z radą pedagogiczną;
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią (np. strona internetowa szkoły, wyniki w konkursach, zdjęcia itp.).

Ocena ze sprawdzianu, testu pracy klasowej, testu jest oceną najważniejszą wśród ocen bieżących.